

TOOLKIT PENTRU ÎMPUTERNICIREA VICTIMELOR INFRAȚIUNILOR MOTIVATE DE URĂ CU MOTIV ANTIȚIGANIST

Acest document a fost realizat de către organizația Skåne Stadsmision, în cadrul proiectului *TAG-ARM - Combaterea Antițigănistului împotriva Romilor Migranți în Malmö* (Suedia, 2019 – 2020). Proiectul este cofinanțat de către Uniunea Europeană (UE), Programul Drepturi, Egalitate și Cetățenie. Sperăm ca acest ghid să fie folosit și de către alte organizații care lucrează pentru cauze asemănătoare și de aceea ghidul este disponibil în patru limbi: engleză, suedeză, română și romani.

Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană:
Programul Drepturi, Egalitate și Cetățenie (2014-2020)

Exonerare de răspundere:

Conținutul acestui document reprezintă opiniile autorilor și este în totalitate responsabilitatea acestora. Comisia Europeană nu răspunde pentru felul în care informația din acest document este folosită.

CUPRINS

INTRODUCERE	3
FORMATUL WORKSHOPURILOR	3
WORKSHOP 1 : INFRAȚIUNILE MOTIVATE DE URĂ	4
WORKSHOP 2: ASIGURAREA DOVEZILOR	8
ANEXA - CHECKLIST PENTRU SESIZAREA POLIȚIEI	10

INTRODUCERE

Acest document a fost elaborat în cadrul organizației Skåne Stadsmission, o organizație non-guvernamentală care are ca principal obiect de activitate contracarea excluziunii sociale în partea de sud a Suediei. Organizația are o istorie îndelungată în munca directă cu cele mai marginalizate grupuri în cadrul societății, oferind printre altele: consiliere, adăpost și cel mai important, un spațiu de siguranță și ajutor în multele centre în care organizația își desfășoară activitatea.

Acest ghid are ca obiectiv împuternicirea cetățenilor UE de etnie romă care se întrețin din diferite activități pe străzile orașului Malmö prin cunoștințele și uneltele necesare pentru a putea ei înșiși să acționeze și să documenteze atacurile motivate de ură la care sunt supuși. Un alt scop important al ghidului este creșterea tendinței de raportare a infracțiunilor motivate de ură în rândul grupului țintă și implicit încurajarea aceluiasi grup să raporteze incidentele respective la poliție. Membri grupul țintă au în general un nivel scăzut de educație și puțini vorbesc limba suedeză sau engleză. Am luat în considerare aceste aspecte în conceperea ghidului și am încercat să răspundem cât mai bine nevoilor acestora de protecție și de a li se face dreptate.

Acțiunile descrise în acest ghid se vor desfășura în mare parte și cu participarea Departamentului pentru Democrație și Infracțiuni Motivate de Ură din cadrul poliției suedeze, regiunea sudică. Participarea poliției este importantă din două motive. În primul rând, sperăm că interacțiunea dintre grupul țintă și poliție și, implicit, faptul că grupul țintă vede implicarea poliției în problemele lor, va contribui la erodarea neîncrederii grupului în autorități în general și în poliție în special, neîncredere ce are motive istorice și este profund înrădăcinată. În acest context considerăm că este pozitiv ca (potențialele) victime ale infracțiunilor motivate de ură din rândul romilor migranți să își poată exprima opiniile către poliție. În al doilea rând, sperăm că raportarea infracțiunilor motivate de ură și strângerea de dovezi se va îmbunătăți dacă poliția are posibilitatea să le explice potențialelor victime cum lucrează și la ce este important să se gândească acestea în momentul în care fac plângere la poliție pentru a crește șansa ca plângerea să fie soluționată.

Nu în ultimul rând, acest ghid sperăm să fie un tool necesar altor organizații a căror activitate include combaterea rasismului și al infracțiunilor motivate de ură. Documentul este structurat în două părți distincte: o parte în care descriem informații generale și metode testate în cadrul proiectului și care se pot folosi ca atare și o alta (în chenare) în care am prezentat exemple proprii, din experiența noastră și care se pot adapta la nevoile și specificul altor organizații și grupuri.

În cadrul proiectului au fost folosite trei tipuri de metode pentru informarea și împuternicirea grupului țintă privind drepturile pe care le au și legislația privind infracțiunile motivate de ură: workshop-uri, întâlniri periodice de informare cu grupul și întâlniri individuale. În plus, am oferit consultanță victimelor, am documentat aceste infracțiuni cu ajutorul formularelor proprii și am oferit asistență în întocmirea plângerilor la poliție și monitorizarea lor în procesul de justiție. Acest document descrie exclusiv formatul și metodele folosite în cadrul workshop-urilor. Documentul mai conține în anexa, și o listă de verificare pentru o sesizare bine făcută pentru poliție.

FORMATUL WORKSHOPURILOR

Având în considerare nivelul general scăzut de educare și starea socio-economică a grupului țintă, am găsit că formatul cel mai eficient pentru a atrage un număr cât mai mare de participanți și a le menține atenția în cadrul workshop-urilor, ar fi prin două sesiuni scurte participative, în două zile diferite. Workshop-urile au fost organizate la centrul social Crossroads, vizitat de majoritatea romilor migranți din Malmö, unde aceștia se simt în siguranță și au încredere în personal. Majoritatea vizitatorilor centrului pleacă înainte de ora 10 dimineața, grăbindu-se către activitățile cu care se întrețin material. De aceea sesiunile au fost organizate înainte de ora 10 și au durat aproximativ o oră – o oră și jumătate fiecare, pe cât posibil în zile consecutive.

WORKSHOP 1: INFRAȚIUNILE MOTIVATE DE URĂ

ZIUA 1 - PARTE TEORETICĂ

1. CE ESTE INFRAȚIUNEA MOTIVATĂ DE URĂ?

- Consultă legislația din țara ta și folosește definiția care se aplică.
- **Definiția suedeză:** Ceea ce definește infracțiunile motivate de ură este chiar motivul acestora. O infracțiune se consideră a fi motivată de ură atunci când cineva vă atacă sau vă insultă datorită rasei, culorii pielii, etniei, religiei, orientării sexuale sau identității de gen (transsexualitate). Este necesar ca făptașul să creadă că aveți aceste caracteristici chiar dacă dumneavoastră nu le aveți.
- **Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA):** "Violența și infracțiunile motivate de rasism, xenofobie, intoleranță religioasă sau de discriminare față de handicapul persoanei, orientarea sexuală sau identitatea de gen sunt exemple de infracțiuni de ură. Aceste infracțiuni pot afecta pe oricine în societate. Dar, indiferent cine este victima, astfel de infracțiuni dăunează nu numai persoanelor vizate, dar lovesc în centrul angajamentelor UE față de democrație și drepturile fundamentale ale egalității și nediscriminării." (<https://fra.europa.eu/en/theme/hate-crime>).

EXEMPLE DE INFRAȚIUNI MOTIVATE DE URĂ DIN MALMÖ

- ◆ Mulți dintre cei ce cerșesc pe străzile orașului au fost amenințați, speriați, insultați, scuipați, sau în cazuri mai rare atacați, jefuiți sau loviți.
 - ◆ O femeie a fost scuipată și lovită cu piciorul în fața magazinului unde cerșea de obicei.
 - ◆ O altă femeie a fost jefuită de banii pe care îi avea în paharul cu care cerșea, a fost scuipată și i s-au spus vorbe urâte și înjositoare.
 - ◆ Mai multor persoane li s-au tăiat lucrurile, inclusiv haine și saci de dormit.
 - ◆ Multe femei și chiar unii bărbați mărturisesc că li se oferă bani pentru servicii sexuale.
 - ◆ Multe victime exprimă o frică puternică de a fi rănite serios atunci când văd că violența se intensifică.
- **Întrebări:** Vi s-au întâmplat astfel de incidente sau ceva asemănător? Câți din participanții la workshop au trecut prin astfel de lucruri?

2. CE AR TREBUI SĂ FACĂ O POTENȚIALĂ VICTIMĂ?

- Este important să se protejeze în cazul în care cineva o insultă, umilește sau atacă fizic.
- De exemplu, victimele pot să se ridice și să spună cu voce tare: "Stop!" "Help!" "Police!". Pot de asemenea să semnaleze cu mâna îndreptată către agresor "Stop!" (ca în ilustrația la dreapta). Dacă se află într-un loc public, aceasta va atrage atenția trecătorilor asupra situației victimei și asupra agresorului.
- Este indicat să se confecționeze un card laminat special (cu informații bilingve – limba țării în care se află și limba maternă a victimei) care să fie arătat unuia sau mai multor trecători/martori. Din textul acesta, în limba țării în care se află victima, reiese că cel mai

Hey! This person may have been subjected to hate crime and needs your help.
The person does not speak Swedish.

If the situation is serious, call the police 112 or 114 14

You are also welcome to contact us and describe what has happened or what you have witnessed. We work at Skåne Stadsmission with a project documenting hate crime.

You reach us at **0763-17 50 62**

Read more on skanestadsmission.se/hatbrott

This project is financed by the European Union Rights, Equality and Citizenship Program (2014-2020)

If someone threatens you, offends you, spits on you, hits you, throws something on you, or destroys your property because you are Roma, you beg or collect bottles or cans, **then this may be a HATE CRIME.**

Is it urgent? Call **112** and, say **HELP** (it's free of charge).

It's not urgent? Call **0763-17 50 62** (leave a message if we do not respond).

Show this card to a passer-by you think will help.

probabil victima a fost supusă unei infracțiuni motivate de ură și are nevoie de ajutor. Trecătorul este rugat să cheme poliția dacă este nevoie. Pe verso, în limba maternă a victimei aceasta va avea informații cu telefoane de contact(ale poliției și ale persoanei de contact din cadrul proiectului). Mai jos există un exemplu de card pe care noi îl folosim în acest sens.

- Victimele vor încerca să documenteze incidentul cât mai bine, chiar cu telefonul mobil dacă este posibil. Fotografii, filmări și înregistrări audio pot fi probe importante în timpul unei investigații și ajută poliția să identifice făptașul.
- Să contacteze echipa proiectului și să relateze ce s-a întâmplat. (tel. în figura din dreapta)
- Dacă se află în pericol, să sune la poliție la numărul scurt de urgență al țării în care se găesc (în Suedia acesta este 112) și să spună: "**Help!**" Trebuie menționat numele orașului sau al localității în care se găesc și locul exact unde se află (de exemplu, numele magazinului sau al străzii, zonei, etc.).

3. CUM POT FI AJUTAȚI DE CĂTRE ANGAJAȚII/VOLUNTARI PROIECTULUI?

- Aceștia se pot deplasa la locul în care se află victima și să o susțină în timpul sau după o infracțiune motivată de ură.
- Pot oferi sfaturi, pot ajuta victima să documenteze incidentul și să facă plângere la poliție. Dacă este nevoie victima poate fi ajutată să primească asistență medicală.
- Să îndemne victimele să sune la telefonul proiectului între orele de lucru și să lase un mesaj cu date de contact în afara orelor de lucru pentru a fi contactați ulterior. În situații speciale se pot face excepții de la programul de lucru.
- Documentarea infracțiunilor motivate de ură este una dintre priorități. Este important să se documenteze toate aceste infracțiuni chiar și cazurile în care victimele nu doresc să facă plângere la poliție. Victimele au posibilitatea să rămână anonime în sistemul de documentare al proiectului, dar pentru a face plângere la poliție sunt necesare datele personale.
- Victimele care decid să facă plângere la poliție pot primi ajutor pe tot parcursul procesului, de la plângerea la poliție, la procesul în instanță, traducerea sentinței și obținerea daunelor materiale.

CU CE SE OCUPĂ DEPARTAMENTUL PENTRU DEMOCRAȚIE ȘI INFRAȚIUNI MOTIVATE DE URĂ DIN CADRUL POLIȚIEI SUEDEZE?

Obiectivul departamentului este să combată infracțiunile motivate de ură și să protejeze drepturile și libertățile fundamentale. Departamentul investighează infracțiunile motivate de ură și îmbunătățește cunoștințele despre aceste infracțiuni atât intern în cadrul poliției cât și extern.

Exemple de infracțiuni motivate de ură:

INFRAȚIUNI CU URMĂTOARELE MOTIVE

- Rasă: atunci când făptașul vă supune la infracțiune deoarece consideră că arătați diferit, datorită culorii pielii sau a altor caracteristici.
- Originea etnică sau națională: atunci când făptașul vă supune la infracțiune deoarece crede că proveniți din altă țară sau aparțineți unui anumit grup etnic.
- Credință sau religie: atunci când făptașul vă supune la infracțiune deoarece sunteți musulman sau creștin.
- Orientarea sexuală: atunci când făptașul vă supune la infracțiune datorită faptului că sunteți homosexual.
- Indentitate sau expresie transsexuală.

DISCURSUL INSTIGATOR LA URĂ: atunci când făptașul răspândește ură sau expresii ale lipsei de respect împotriva unui anumit grup de persoane datorită rasei, a originii, credinței, orientării sexuale sau a identității sexuale.

DISCRIMINARE: când un comerciant sau o instituție publică nu tratează pe toată lumea la fel poate fi vorba de discriminare. Un comerciant poate fi de exemplu un magazin alimentar sau un restaurant. O instituție publică poate fi poliția sau spitalul.

4. CE SE ÎNTÂMPLĂ DUPĂ CE ESTE ÎNTOCMIT RAPORTUL POLIȚIEI?

- După ce poliția a finalizat cercetarea, procurorul este cel care decide dacă dosarul va fi trimis în instanță.
- Victimele au dreptul la un avocat care să îi ajute pe parcursul procesului în fața instanței. Avocatul ar trebui de asemenea să ofere sprijin în formularea unei cereri de despăgubire din partea agresorului. Avocatul este desemnat de către instanță și este gratuit. Dacă infracțiunea este gravă, avocatul ar trebui desemnat încă din timpul cercetării. Victima are dreptul la un traducător dacă este nevoie.
- În momentul pronunțării sentinței aceasta va cuprinde și eventualele despăgubiri la care victima are dreptul. Primul pas care trebuie făcut în vederea acordării acestor despăgubiri îl constituie contactul cu agresorul prin intermediul avocatului. În cazul în care avocatul nu face acest lucru echipa proiectului își poate asuma acest lucru. Dacă agresorul nu vrea sau nu face dovada plății acestor despăgubiri se poate face apel la Fondul Victimelor.

5. DE CE ESTE NECESAR SĂ SE ATRAGĂ ATENȚIA ASUPRA INFRAȚIUNILOR MOTIVATE DE URĂ ȘI SĂ SE ÎMBUNĂȚEASCA PROCESUL DE SESIZARE ȘI REZOLVARE A CAZURILOR?

- Pentru stima de sine a victimelor, integritatea și demnitatea umană a acestora.
- Pentru a schimba modul în care migranții romi proveniți din alte state membre ale Uniunii Europene sunt tratați.
- Pentru a arăta că pentru infracțiunile motivate de ură există acces la justiție și că supunerea cuiva la daune, vătămări sau acte care constituie infracțiuni motivate de ură nu rămân nepedepsite.
- Pentru a arăta ca rezultatul proiectului se poate reproduce și în alte țării membre din Uniunea Europeană

ZIUA 2 - PARTE PRACTICĂ

6. REPETIȚIE PRIN JOCUL DE ROLURI

Noi credem că prin jocul de roluri este mai ușor pentru ambele părți să exemplifice și să memoreze informații importante care au fost parcurse în prima zi. Jocul de roluri poate fi construit în diferite feluri, dar noi considerăm că este relevant să se simuleze situații reale și să se arate cum ar trebui să se comporte atunci când devine victimă a unei infracțiuni motivate de ură și să se ofere victimelor sau potențialelor victime instrumente utile.

Pentru acest seminar noi sugerăm următoarele două situații pe care le considerăm importante ca focus:

- O situație în care victima unui atac încearcă să sune la 112, dar nu vorbește suedeză sau engleză. În acest exercițiu rolul victimei va fi jucat de unul din membri proiectului. Rolul ofițerului de poliție va fi jucat de către unul din polițiștii participanți la seminar. În acest caz, migranții romi vor fi simpli spectatori.
- O situație în care victima depune o plângere la poliție fără să știe exact care sunt detaliile pe care este important să se concentreze în vederea cercetării penale. În acest exercițiu rolurile vor fi aceleași ca în realitate și fiecare își va juca propriul rol. Polițiștii participanți vor adresa întrebările obișnuite iar rolul victimei va fi jucat de către unul dintre migranții romi. Dacă este posibil, exercițiul ar trebui repetat cu încă o victimă. Pentru a evalua cunoștințele acumulate și dacă timpul și situația o permite, rolurile pot fi inversate. În acest caz polițistul va juca rolul victimei și migrantul rom va juca rolul polițistului.

După aceste două exerciții urmează a fi trase scurte concluzii și va fi efectuată o evaluare cu participanții.

7. METODĂ ALTERNATIVĂ SAU COMPLEMENTARĂ LA PARTEA PRACTICĂ ÎN WORKSHOP 1

DISCUȚII PE CAZURI

- Participanții sunt împărțiți în trei grupuri (grupurile pot fi mai puține sau mai multe, în funcție de numărul de participanți și/sau de facilitatori).
- Doi facilitatori sunt alături de fiecare grup pentru a facilita discuțiile și a documenta. Este recomandat ca un facilitator să fie angajat al proiectului și al doilea să fie reprezentant al poliției.
- Fiecare grup primește un caz pentru a discuta timp de 20 de minute.
- După discuție, toți se adună din nou pentru a raporta concluziile întregului grup de participanți.

EXEMPLE DE CAZURI ÎN CADRUL PROIECTULUI NOSTRU

(EXEMPLELE SUNT REALE – NUMELE VICTIMELOR ESTE SCHIMBAT)

Cazul nr. 1 – DELIA

(*Hărțuire*)

Delia cerșește în față la Coop și cam de două ori pe săptămână apare în zonă un bărbat care după ce se asigură că nu e observat, se apropie și scuipe în direcția Deliei. De multe ori a scuipe-o în față, spunând vorbe obscene.

ÎNTREBĂRI:

- Este aceasta o Infracțiune Motivată de Ură?
- Cum poate fi dovedit că este Infracțiune Motivată de Ură?
- Sunt probe? Martori?
- E bine să facem plângere la poliție?

CONCLUZII:

- Grupul a considerat că acest caz a fost o infracțiune motivată de ură și a discutat despre cum se poate dovedi acest lucru. Cu toate acestea, la finalul discuției, s-a stabilit că elementul decisiv în stabilirea agresiunii ca fiind motivată de ură, a lipsit. Nimic din relatarea cazului în speță nu indică prezența rasismului/antițigănistului în discursul agresorului. Acest element poate fi stabilit, eventual, în cursul anchetei. Altfel agresiunea va fi notată ca molestare și hărțuire.
- Facilitatoarea polițistă a informat, de asemenea, că într-un astfel de caz este bine dacă persoana poate merge imediat la o secție de poliție, deoarece atunci se poate lua o probă de salivă pentru a se extrage ADN-ul.
- Ea a fost șocată să afle câte persoane au fost scuipe și îi încurajează pe toți să depună un raport al poliției.

Cazul nr. 2 – ALEXANDRA

(*Hărțuire sexuală*)

Alexandra cerșește în fața unui magazin. Un om în vârstă de aprox. 40 de ani stătea în apropiere. Părea că aștepta pe cineva. După un timp, omul a scos o bancnotă din buzunar, a arătat-o Alexandrei și i-a făcut semn să se apropie. Alexandra a crezut că omul voia să-i dăruiască banii așa că a decis să se apropie de el. În acel moment, omul i-a arătat cu degetul toaleta publică, banii din mână și, prin semne, intenția sa de a face sex cu ea. Când Alexandra a înțeles s-a speriat și a fugit de lângă el spunându-i să o lase în pace. După un timp omul s-a apropiat de ea făcând semne obscene.

ÎNTREBĂRI:

- Ce este recomandat să facă Alexandra în aceasta situație?
- Este aceasta o infracțiune motivată de ură?

CONCLUZII:

- În descriere cazului lipsesc referiri la elementul decisiv care poate încadra acest tip de agresiune în categoria infracțiunilor motivate de ură. Acest element poate fi stabilit, eventual, în cursul anchetei. Altfel agresiunea va fi notată numai ca hărțuire sexuală.
- Cumpărarea de servicii sexuale este o infracțiune în Suedia.
- Unele dintre femei au considerat că este în regulă dacă infractorul încearcă o singură dată și nu mai revine după ce ele spun NU, dar se simt rău dacă agresorul revine și insistă.
- Am ajuns la concluzia că este bine să raportăm aceste cazuri la poliție chiar dacă se întâmplă o singură dată, dacă victima consideră această abordare ca fiind ofensatoare sau îi este frică.
- Am discutat și despre importanța asigurării dovezilor (cum ar fi martorii, realizarea de fotografii sau filmări), a notării timpului și locului unde s-a petrecut fapta, dar mai ales a descrierii agresorului cât mai detaliat.

Cazul nr. 3 – ZOLTAN

(Eventual abuz de putere)

Zoltan cerșea într-o intersecție printre mașinile aflate la stop. O mașină a poliției s-a oprit în apropiere și doi polițiști l-au abordat și i-au spus ceva în suedeză. El a răspuns că nu înțelege, la care polițiștii l-au percheziționat după care l-au băgat în mașină. L-au dus în afara orașului, la o margine de pădure, l-au coborât din mașină și i-au aplicat trei lovituri. (două cu pumnul și una cu piciorul)

ÎNTREBĂRI:

- Are dreptul poliția să-l ia și să-l scoată în afara orașului?
- Are poliția dreptul să îl lovească?
- Este acesta un caz de infracțiune motivată de ură?

CONCLUZII:

- Grupul a discutat în ce cazuri poliția are dreptul să ridice o persoană, să o transporte de la locul unde se afla și să o elibereze în altă zonă a orașului. Acest lucru este permis în cazurile în care poliția consideră că persoana deranjează ordinea publică (cerșitul în trafic este un exemplu), după ce, în prealabil, poliția a încercat fără rezultat să împiedice comportamentul deranjant.
- A fost ridicată problema transportării unor persoane în locuri de unde le este greu să se întoarcă pentru că nu au bani să plătească biletul de autobuz sau pentru că nu înțeleg indicatoarele rutiere.
- A fost concluzionat că poliția are dreptul să folosească o forță necesară și proporțională conform legii. De aceea cazul poate fi considerat abuz din partea poliției.
- Dacă se poate demonstra că motivul abuzului a fost etnicitatea lui Zoltan, atunci cazul se poate considera infracțiune motivată de ură. Aceasta poate fi demonstrată și prin statistică. Dacă persoanele supuse acestui gen de tratament din partea poliției aparțin exclusiv unei categorii sociale se poate demonstra discriminarea care este una din formele cuprinse în infracțiunile motivate de ură, conform legii suedeze.

WORKSHOP 2: ASIGURAREA DOVEZILOR

ZIUA 1- INFORMAȚII ȘI INSTRUMENTE UTILE

Obiectivul acestui workshop se bazează pe importanța asigurării dovezilor în cazul evenimentelor infracționale care au la bază ura generată de antițigănistă, xenofobie, etc. Am ajuns la concluzia că sunt imperios necesare exercițiile practice care să ajute grupul țintă să înțeleagă și să aplice rapid cele mai potrivite instrumente și metode în acest sens.

1. FOTOGRAFII, ÎNREGISTRĂRI AUDIO SAU VIDEO

- Sunt foarte importante în eventualitatea unei anchete penale și a unui proces legal.
- Se examinează capacitățile de înregistrare și limitările audio și video pe toate telefoanele mobile ale participanților. Primul pas este verificarea tuturor telefoanelor participanților pentru a stabili ce sistem de operare utilizează telefoanele și ce restricții există. Se crează grupuri bazate pe criteriile smartphone / telefon vechi și apoi subdivizionați în continuare în funcție de sistemele de operare pe care le au. Astfel participanții sunt împărțiți în trei grupuri: utilizatori cu telefoane vechi, utilizatori cu telefoane smart cu sistem de operare Android și al treilea grup, iOS.
- Toți participanții sunt îndrumați să exploreze capacitățile de înregistrare ale telefoanelor lor și ajutați să găsească cele mai simple și rapide metode.

2. EVALUAREA RISCURILOR ȘI GARANTAREA SIGURANȚEI

- Este important ca participanții să înțeleagă că siguranța lor este cea mai importantă și că nu trebuie să se expună la riscuri pentru asigurarea dovezilor în cazul unei infracțiuni.
- Trebuie amintit numărul de telefon de urgență 112. În grupuri, se instalează aplicația 112 pe toate telefoanele smart și se va explica cum și în ce situații se poate utiliza aplicația pentru a apela 112. Aplicația face ca locația persoanei care apelează 112 să fie transmisă direct operatorului în cazul în care apelarea se face din aplicație și în condițiile în care setările telefonului nu blochează accesarea locației.

3. DOCUMENTAREA DETALIILOR AGRESIUNII

- Se discută importanța notării unor detalii practice legate de locul exact unde s-a petrecut agresiunea, și eventual stabilirea locului unde sunt amplasate camere de supraveghere (în exteriorul magazinelor, străzilor etc.).
- Este important ca victima să noteze data și momentul exact când s-a petrecut agresiunea.
- Trebuie notate cât mai detaliat amănunte legate de agresor: înfățișare, semne particulare, haine, număr de înregistrare al mașinii, ce a(u) făcut și ce a(u) spus.
- Este bine dacă persoana agresată face o înregistrare audio sau video pe telefonul mobil imediat după ce a avut loc agresiunea, menționând toate aceste detalii. Ca alternative, se sugerează notarea detaliilor în scris sau relatarea detaliilor unei persoane apropiate.

4. MARTORI

- Martorii pot fi decisivi în multe cazuri pentru a se dovedi infracțiunea. Eventualilor martori trebuie să li se ceară date de contact, dintre care numărul de telefon este cel mai important în acest stadiu. De asemenea, martorilor li se poate oferi numărul de telefon la care pot fi contactați lucrătorii din cadrul proiectului sau victima.
- Cardul laminat creat și distribuit în cadrul proiectului poate fi folosit în acest scop, numărul de telefon al lucrătorilor din cadrul proiectului fiind menționat pe card. Tot pe card, pe partea în limba suedeză, eventualii martori sunt încurajați să contacteze poliția, și acesta este un lucru important care poate influența direcția pe care o va lua o eventuală anchetă penală.

ZIUA 2 - EXERCIȚII PRACTICE

5. ROLEPLAY

- Angajații în proiect vor juca (eventual) 3 roluri: al victimei, al agresorului și al eventualului martor.
- "Victima" va trebui să arate prin gesturi și vorbe, pas cu pas, cum înregistrează evenimentul (în timpul acțiunii dacă este posibil sau după acțiune dacă nu a fost posibilă înregistrarea).
- Modul de abordare a eventualului martor în situația în care victima nu cunoaște suedeza sau engleza.

- Aceeași situație descrisă la workshop-ul 1 este valabilă în eventualitatea în care victima folosește aplicația 112 și trebuie să comunice cu agentul de la celălalt capăt al firului.

6. CONCURS

Se vor organiza grupe separate, în funcție de aparatele pe care cei din grupul țintă le dețin: telefoane vechi sau smart cu Android sau iOS. Se va lua în calcul și varianta în care victima are în posesie un telefon model vechi care poate să înregistreze doar audio.

- Cel care va juca rolul agresorului va interpreta un rol de agresiune verbală cu durată de 1 sau 2 minute în fața participanților. Aceștia trebuie să înregistreze cât mai bine "sceneta".
- Materialele video, audio și eventualele poze obținute vor fi analizate și câștigătorii vor fi desemnați dintre cei care au reușit să înregistreze cât mai multe și cât mai relevante detalii privind evenimentul și agresorul.
- Juriul va fi format din polițiștii participanți la workshop.
- Se vor acorda premii.

ANEXA - CHECKLIST PENTRU SESIZAREA POLIȚIEI

Această listă de verificare a fost creată ca parte a proiectului co-finanțat de Uniunea Europeană (UE) și implementat de către Skåne Stadsmission în colaborare cu Civil Rights Defenders. Obiectivul acestui proiect este de a combate infracțiunile motivate de ură și discursul instigator la ură împotriva imigranților care sunt cetățeni europeni de etnie romă, din orașul Malmö din Suedia.

SCOP

Intenția este ca lista de verificare să servească ca instrument în cazurile de sesizare a poliției cu privire la infracțiuni motivate de ură și discursuri instigatoare la ură. Aceasta este disponibilă în patru limbi diferite: engleză, suedeză, română și romani, iar speranța noastră este că va fi folosită atât de către victime cât și de ceilalți actori (activiști, voluntari, ONG-uri) care lucrează pentru a susține victimele infracțiunilor motivate de ură și ale discursurilor instigatoare la ură din întreaga Uniune Europeană, indiferent dacă motivul ce stă în spate este culoarea pielii, etnia, religia, sexul, orientarea sexuală etc.

În cazul sesizării poliției cu privire la orice infracțiune, este crucială furnizarea tuturor informațiilor necesare. Aceasta este cu atât mai importantă atunci când este vorba despre infracțiuni motivate de ură și discursuri instigatoare la ură din două motive. Primul motiv ar fi creșterea șanselor ca plângerea să fie urmată de o cercetare penală, întrucât infracțiunile motivate de ură nu sunt prioritate în multe dintre statele membre. Cel de-al doilea motiv este asigurarea că infracțiunea este înregistrată ca fiind motivată de prejudecată, ceea ce în practică înseamnă că polițistul care înregistrează plângerea cataloghează fapta ca fiind o infracțiune motivată de ură și o consemnează ca atare în registru. Un raport din 2018 al Agenției Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale, numit "Înregistrarea infracțiunilor motivate de ură și practica de colectare a datelor" arată că înregistrarea și corecta catalogare a infracțiunilor motivate de ură este o problemă în majoritatea statelor membre.

LISTĂ DE VERIFICARE PENTRU O SESIZARE BINE FĂCUTĂ

Dacă este posibil, consultați legislația națională cu privire la infracțiunile motivate de ură și discursul instigator la ură înainte să completați plângerea, pentru a vă familiariza cu tipurile de motive care sunt prevăzute de legislația statului membru în care fapta a avut loc. Definițiile variază în statele membre UE. Dacă este posibil, consultați legislația națională pentru a putea sugera ofițerului de poliție care este tipul de infracțiune la care ați fost supus (hărțuire, amenințare, abuz verbal, abuz sexual, vătămare corporală, distrugere, discriminare).

- Descrieți incidentul cât mai detaliat posibil.
- Furnizați datele dumneavoastră de contact către poliție.
- Precizați în mod clar ofițerului de poliție care înregistrează plângerea că credeți că ceea ce vi s-a întâmplat a fost o infracțiune motivată de ură sau un discurs instigator la ură.
- Descrieți detaliat de ce credeți că este vorba despre o infracțiune motivată de ură sau un discurs instigator la ură. Menționați de ce credeți că infracțiunea a fost motivată de prejudecăți împotriva dumneavoastră ca membru al unui grup anume și specificați clar despre ce tip de prejudecată este vorba (culoarea pielii, rasă, etnie, naționalitate, religie, orientare sexuală, statut social sau economic, dizabilități, etc.). Ce v-a spus agresorul?
- Explicați cum v-ați simțit în momentul faptei și ulterior.
- Precizați exact data și timpul când fapta a avut loc.
- Indicați locul exact unde fapta s-a desfășurat.
- Menționați dacă infracțiunea a produs vreo pagubă și faceți o descriere detaliată a acesteia.
- Descrieți agresorul(ii) cât mai detaliat posibil (numărul lor, sexul, vârsta, greutatea, înălțimea, culoarea și lungimea părului, barba, hainele, limba vorbită, semne particulare precum tatuaje, cicatrici și/sau semne din naștere). Menționați dacă cunoașteți sau nu agresorul(ii).
- A fost agresorul o persoană privată sau un angajat în desfășurarea atribuțiilor de serviciu la momentul comiterii faptei?
- Dacă este cazul, descrieți vehiculul/vehiculele: producătorul, culoarea, modelul, numărul de înregistrare. Fapta s-a petrecut în timp ce agresorul conducea? În ce direcție conducea?
- A fost cineva martor? Furnizați cât mai multe informații despre martori: date de contact, aspect fizic, dacă îi cunoașteți.
- Asigurați-vă că primiți o dovadă a depunerii plângerii la poliție care trebuie să includă un număr de înregistrare.